

Malatya'da Gezilecek Görülecek Yerler

– K.Özbekler · 07 Eylül 2012

MALATYA'DA GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER...

KERİM ÖZBEKLER
GAZETECİ-YAZAR-ŞAİR

MALATYA VİLAYETİ KAYISI'SI İLE ÜN YAPMIŞ 1 VİLAYETTİR;MALATYA ESKİ VE YENİ MALATYA DİYE 2 KISMA AYRILIR, ESKİ MALATYA'NIN TERK EDİLME NEDENİ BAĞ VE BAHÇELİK OLMASINDAN DOLAYIDIR. BURADA KAYISI VE ÜZÜM BAHÇELERİ YER ALMAKTADIR, ASPUZU İSMİ İLE ANILMAKTADIR. MALATYA'DA ORTA HALLİ HER AİLENİN 1 KAYISI BAHÇESİ VARDIR, BAHÇELERİN ORTASINDA GENELLİKLE ÜZÜM AĞAÇLARI (BAĞ) MEVCUTTUR. AİLELER ZAMANININ BÜYÜK BİR KISMINI BU BAHÇELERİN İÇİNDE GEÇİRİRLER, EN ÇOK YETİŞTİRİLEN KAYISI ÇEŞİTLERİ HÜDAİ KAYISI'SI-HACI HALİLOĞLU KAYISI'SI-GAVUR KAYISI'SI-HASANBEY KAYISI'SI-HACI KIZ KAYISI'SI-HÜDAİ MIŞMIŞ KAYISI'SIDIR, YETİŞTİRİLEN ÜZÜM ÇEŞİTLERİ ARASINDA;MİKERİ ÜZÜMÜ-TATAN ÜZÜMÜ-FAZLI KEREM ÜZÜMÜ-HACI KIRAN ÜZÜMÜ-ATMALI ÜZÜMÜ-TOP ÜZÜM-KARA ÜZÜM-KUŞ ÜZÜMÜ-ŞAM ÜZÜMÜ-PARMAK ÜZÜMÜ-PEYGAMBER ÜZÜMÜ ÖN SIRALARI ALIR. KAYISILARIN BİR KISMI TAZE OLARAK, BİR KISMI KURUTULARAK TÜKETİLİR. TÜRKİYE'DE KAYISI TİCARETİ İLE UĞRAŞANLARIN ÇOĞU MALATYA'YA GELEK BU ÜRÜNÜ TAZE VEYA KURU OLARAK TOPTAN ALIRLAR, İL-İLÇE-KASABA VE KÖYLERİNE GÖTÜREREK ÜZERLERİNE KARLARINI KOYARAK DAĞITIRLAR VEYA PERAKENDE OLARAK SATARLAR.

ABDÜRREZZAK CAMİİ;FETHİYE KÖYÜ'NDEDİR.

ADİLE HATUN CAMİİ;1374 YILINDA MEMLUKLULAR TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR, TAŞ İŞÇİLİĞİ VE YAZILARI İLGİ ÇEKİCİDİR.

ULUCAMİ;ARAPLAR TARAFINDAN V11.YÜZ YILDA YAPILMIŞ, X111.YÜZ YILDA SELÇUKLULAR ZAMANINDA MİMAR HÜSREV TARAFINDAN ONARILMIŞTIR. ESKİ MALATYA'YADADIR.

YENİ CAMİ (TAZE CAMİ);MALATYA'NIN MERKEZİNDEDİR, 11.ABDÜLHAMİT DEVRİNDE 1891 YILINDA TEMELİ ATILAN CAMİ 22 YIL SONRA BİTİRİLEREK 1913 YILINDA İBADETE AÇILMIŞTIR. 3 MİNARELİDİR, 1964 YILINDA Kİ DEPREM SIRASINDA MİNARELERDEN BİRİSİ HASAR GÖRMÜŞ VE ÜST KISMI YIKILMIŞTIR. CAMİ KARE PLANLIDIR, SON CEMAAT YERİ 4 METRE GENİŞLİĞİNDE VE REVAKLI OLAN CAMİNİN GENİŞ 1 AVLUSU BULUNMAKTADIR. İÇİ MOZAIK ÇİNİLERLE SÜSLÜDÜR.

SÖĞÜTLÜ CAMİİ;

PAŞA KÖŞKÜ;MALATYA'DADIR, TARİHİ 1 KÖŞKTÜR. BURADA ABDÜLAZİZ'İ TAHTTAN İNDİREN HÜSEYİN AVNİ PAŞA'NIN KIZININ MEZARI VARDIR.

AŞAĞI İSPENDERE KÖYÜ İÇMESİ;İSPENDERE KÖYÜ'NDEDİR, BURADA MOTEL-GAZİNO-LOKANTA-SAĞLIK OCAĞI BULUNMAKTADIR. İÇİLEREK MİDE-KARACİĞER-SAFRA KESESİ RAHATSIZLIKLARINA, BANYO TEDAVİSİNİN İSE NEVRALJİ-NEFRİT-CİLT RAHATSIZLIKLARINA İYİ GELDİĞİ İLERİ SÜRÜLMEKTEDİR.

ASLANTEPE ÖREN YERİ;MALATYA'YA 9 KM. UZAKLIKTADIR, ORDUZU KASABASI'NIN ASLANTEPE MAHALLESİ'NDEDİR.

SİLAHTAR MUSTAFAPAŞA KERVANSARAYI;ESKİ MALATYA'DA ALACAKAPI SEMTİNDEDİR, XV11.YÜZ YILDA SİLAHTAR MUSTAFAPAŞA TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR.

KIRKGÖZ KÖPRÜSÜ;MALATYA'NIN 18 KM. KUZEY BATISINDADIR, 1V.MURAT'IN BAĞDAT ÜZERİNE YÜRÜDÜĞÜ SIRADA YAPILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR. TOHMA SUYU ÜZERİNDEDİR, ÖNCELERİ KIRK GÖZÜ OLDUĞU HALDE TOHMA SUYUNUN TAŞIDIĞI TOPRAKLARLA 14 GÖZÜ KAPANMIŞ VAZİYETTEDİR. BU GÜN ÜZERİNDEN, SİVAS-ARAPKİR-KEMALİYE YOLLARI GEÇMEKTEDİR.

ASPUZU BAĞLARI MESİRE ALANI;MALATYA'YA OLDUKÇA YAKIN 1 YERDEDİR, MEYVE BAHÇELERİ ARASINDA BULUNAN GÜZEL 1 PİKNİK YERİDİR. BURASI ESKİ MALATYA'NIN KURULDUĞU YERDİR, MALATYA'YA 1 KM. UZAKLIKTADIR.

GÜNDÜZBEY PINARBAŞI MESİRE ALANI;MALATYA'YA 18 KM. UZAKLIKTADIR, SULAK 1 YERDİR. BURASI DERME SUYUNUN DA KAYNAĞIDIR, KIRAATHANESİ VARDIR.

ORDUZU PINARBAŞI MESİRE ALANI;MALATYA'YA 7 KM. UZAKLIKTADIR, BURADA PINARLARDAN FAYDALANARAK 1 GÖL MEYDANA GETİRİLMİŞTİR. İÇİNDE YÜZMEK MÜMKÜNDÜR, AYRICA SANDALLA GEZİNTİ DE YAPILABİLİR.

SÜRGÜ MESİRE ALANI (TAKAS MESİRE ALANI);MALATYA-KAHRAMANMARAŞ KARAYOLU ÜZERİNDEDİR, MALATYA'YA 70 KM. UZAKLIKTADIR. 1 MESİRE ALANI VE KAMP YERİDİR.

MALATYA KALESİ;HİTİTLERDEN KALMADIR, M.S.1.YÜZ YILDA ROMA İMPARATORU TİTUS TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR. BİZANS İMPARATORU JUSTİNYANUS TARAFINDAN 532 YILINDA TAMAMLATILMIŞTIR, SURLARIN 850 METRE OLAN BÖLÜMÜNDE 24 BURÇ VE 4 KAPI. 800

METRELİK BATI KESİMİNDE İSE 23 BURÇ VE 1 KAPI VARDIR, SURLARIN YÜKSEKLİĞİ 20 METREDİR. MALATYA'YA 12 KM. UZAKLIKTADIR.

ANSUR (BUZLUK) HÖYÜĞÜ-DOLMATEPE HÖYÜĞÜ-KÖSE VE İMAMOĞLU HÖYÜKLERİ-HASIRCI HÖYÜĞÜ-ALIŞAR HÖYÜĞÜ-MAHMUDU HÖYÜĞÜ-ESKİ MALATYA HÖYÜĞÜ-DOĞANŞEHİR SITMATEPE HÖYÜĞÜ-DARENDE ESKİŞEHİR HÖYÜĞÜ-DARENDE ASLANTAŞ HÖYÜĞÜ-AKÇADAĞ İKİNCİLER HÖYÜĞÜ-HEKİMHAN KALETEPE HÖYÜĞÜ MALATYA VE İLÇELERİ'NDE BULUNAN DİĞER HÖYÜKLERDİR-KALELERDİR.

EMİR ÖMER TÜRBESİ;ESKİ MALATYA SURLARI İÇİNDEDİR, 1563 YILINDA YAPILDIĞINA DAİR 1 KİTABESİ VARDIR. KARE PLANLIDIR, KÜÇÜK 1 TÜRBESİ MEVCUTTUR. YIPRANDIĞI İÇİN, SON YILLARDA HALK TARAFINDAN TAMİR EDİLMİŞTİR.

SİDDİ ZEYNEP KÜMBEDİ;ESKİ MALATYA'DADIR, ÇOK KENARLI DÖRTGEN BİÇİMİNDEDİR. ÜZERİ PİRAMİT ÇATI İLE ÖRTÜLÜDÜR, KİTABESİ YOKTUR. TİP İTİBARİ İLE SELÇUKLU KÜMBEDLERİNE BENZEMEKTEDİR.

KANLI KÜMBED;ESKİ MALATYA MEZARLIĞI İÇİNDEDİR, ÇOK KENARLI BİR DÖRTGEN BİÇİMİNDEDİR. KİTABESİ YOKTUR, TARZ İTİBARİ İLE SELÇUKLULARA AİT OLDUĞU İZLENİMİ UYANDIRMAKTADIR.

AHMET DURAN TÜRBESİ;ESKİ MALATYA SURLARI DIŞINDADIR, MALATYA-SİVAS KARAYOLUNUN BATISINDADIR. 1794 YILINDA YAPILDIĞINA DAİR 1 KİTABESİ VARDIR.

ÇOBANBABA-ESKİ MALATYA'DA ULUCAMİ-KEŞAF HOCA MEZARI-KOCAVAİZ-EMİRÖMER-KIRKLAR-ÜÇKARDEŞLER-BEŞKARDEŞLER-HÖTÜM DEDE-AHMET TURAN ALİ SEYDİ-SOMUNCU BABA-ŞEYH ABDURRAHMAN TÜRBESİ-GÖZSU TÜRBESİ-BOĞMACA OCAĞI TÜRBESİ-KOKKU OCAĞI TÜRBESİ-KORUCAK TÜRBESİ-VENK TÜRBESİ-HACI BAYRAM ABDÜLVAHAP TÜRBESİ MALATYA'DA BULUNAN ADAK YERLERİDİR.

MALATYA HALK KÜTÜPHANESİ;MALATYA'NIN MERKEZİNDEDİR, 12.000 KİTABI BULUNMAKTADIR.

MALATYA ÇOCUK KÜTÜPHANESİ;1957 YILINDA KURULMUŞTUR, 4.000'DEN FAZLA KİTABI BULUNMAKTADIR.

ARAPKİR İLÇESİ'NDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

CAFERPAŞA CAMİİ;ESKİ ARAPKİR KASABASI'NIN OSMANPAŞA MAHALLESİ'NDEDİR, X1V.YÜZ

YILDA ŐEHYH HASAN TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR. 1693 YILINDA CAFERPAŞA TARAFINDAN TAMİR ETTİRİLMİŐTİR, BU TARİHTEN SONRA CAMİ ONUN İSMİ İLE ANILIR OLMUŐTUR.

MİR-İ LİVA AHMET PAŞA CAMİİ (ÇARŐI CAMİİ);ARAPKİR İLÇESİ'NİN İSA OĞLU MAHALLESİ'NDEDİR, XV111.YÜZ YILIN İLK YARISINDA YAPILMIŞ 1 CAMİDİR. KESME TAŐLARLA İNŐA EDİLMİŞTİR, DİK DÖRTGEN PLANLIDIR.

ÇOBANLI CAMİİ;YENİ ARAPKİR İLÇESİ'NİN ÇOBANLI MAHALLESİ'NDEDİR, TEK MİNARELİ BASİT GÖRÜNÜŐLÜ 1 CAMİDİR. 1892-1893 YILLARINDA YAPTIRILMIŞTIR, CAMİNİN 3 METRE KADAR BATISINDA 1 TÜRBE VARDIR.

GÜMRÜKÇÜ OSMAN PAŞA CAMİİ;ESKİ ARAPKİR KASABASI'NİN OSMANPAŞA MAHALLESİ'NDEDİR, ARAPKİR ÇAYI'NİN KENARINDADIR. TEK KUBBELİ, TEK MİNARELİDİR.

YENİ CAMİ;ESKİ ARAPKİR KASABASI'NDADIR, OSMANPAŞA MAHALLESİ'NDEDİR. AKKOYUNLULAR DEVRİNDEN KALMA OLDUĞU TAHMİN EDİLMEKTEDİR, 2 KATLIDIR.

DARENDE İLÇESİ'NDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

HANTAROS (HANGEBUS) KALESİ;DARENDE İLÇESİ SINIRLARI İÇİNDEDİR, İLÇEYE BAĞLI OLAN IRMAKLI KÖYÜ'NÜN 3 KM. GÜNEYİNDEDİR.

ZENGİBAR TAŞ KALE;DARENDE İLÇESİ'NDEDİR.

MİNKİLİS KALESİ;DARENDE İLÇESİ'NDEDİR.

KARAHİSAR KALESİ;DARENDE İLÇESİ'NDEDİR.

KIZILHİSAR KALESİ;DARENDE İLÇESİ'NDEDİR.

KÖTÜKALE;DARENDE İLÇESİ'NDEDİR.

HASANPAŐA HAMAMI (ÇARŐI HAMAMI);1837 YILINDA HACI HÜSEYİNPAŐA'NİN BİRADERİ HASAN PAŞA TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR, ESKİ DARENDE KASABASI'NİN BEDESTEN CİVARINDA Kİ YOLUN HEMEN KENARINDADIR. OLDUKÇA BÜYÜK 1 HAMAMDİR, DİK DÖRTGEN PLANLIDIR.

GÜRPINAR AŐUDU ŐELALESİ;DARENDE İLÇESİ SINIRLARI İÇİNDEDİR, İLÇEYE 10 KM. UZAKLIKTADIR. MANZARASI GÜZEL OLAN 1 MESİRE ALANIDIR, İLKBAHAR-YAZ AYLARINDA

DARENDE'LİLERİN SIK GİDİP GELDİKLERİ 1 PİKNİK ALANIDIR.

BALABAN İÇMESİ;DARENDE İLÇESİ'NE BAĞLI BALABAN KASABASI'NDADIR, KARAYOLU ÜZERİNDEDİR. KONAKLA TESİSİ-GAZİNO-LOKANTA VB.TESİSLERE SAHİPTİR, İÇİLEREK KABIZLIK-ŞEKER HASTALIĞI-ASTIM-BÖBREK TAŞ VE KUMLARI-KARACİĞER-SAFRA KESESİ HASTALIKLARINA SUYUNUN İYİ GELDİĞİ İLERİ SÜRÜLMEKTEDİR. ÇAMUR TEDAVİSİ'NİN İSE ROMATİZMA VE CİLT RAHATSIZLIKLARINA FAYDALI OLDUĞU BİLİNMEKTEDİR.

DOĞANŞEHİR İLÇESİ'NDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

DOĞANŞEHİR KALESİ;BEŞGEN PLAN ÜZERİNE YAPILMIŞTIR, 4 YÖNE AÇILAN 4 KAPISI BULUNMAKTADIR. SUR DUVARLARI 10 METRE YÜKSEKLİĞİNDEDİR, İÇİNDE OTURULMAKTADIR.

HEKİMİHAN İLÇESİ'NDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

KÖPRÜLÜ MEHMETPAŞA CAMİİ;ÜZERİNDE Kİ KİTABEDEN 1661 YILINDA YAPILDIĞI ANLAŞILMAKTADIR, YALNIZ CAMİNİN KÖPRÜLÜ MEHMETPAŞA TARAFINDAN MI YOKSA OĞLU FAZIL AHMETPAŞA'NIN MI YAPTIRDIĞI KESİN OLARAK BİLİNEMEMEKTEDİR. 1815 YILINDA TAMİR EDİLMİŞTİR, DİKDÖRTGEN PLANLIDIR.

KÖPRÜLÜ MEHMETPAŞA HAMAMI;KÖPRÜLÜ MEHMETPAŞA TARAFINDAN YAPTIRILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR, DİKDÖRTGEN PLANLIDIR.

HEKİMİHAN KERVANSARAYI;1228 YILINDA YAPTIRILMIŞTIR, SELÇUKLULARDAN KALMADIR.

MALATYA'NIN İLÇELERİNE UZAKLIĞI;

MALATYA-AKÇADAĞ;

MALATYA-ARAPKİR;90 KM.

MALATYA-ARGUVAN;

MALATYA-BATTALGAZİ;

MALATYA-DARENDE;103 KM.

MALATYA-DOĞANŞEHİR;

MALATYA-DOĞANYOL;

MALATYA-HEKİMİHAN;

MALATYA-KALE;

MALATYA-KULUNCAK;

MALATYA-PÜTÜRGE;

MALATYA-YAZIHAN;

MALATYA-YEŐİLYURT;